

VRNs (18.06.2011) – Hà Nội – Ngài ung dung, nhàn nhàn có gì quan trọng trước các tin đồn.

Cười lỏn, ngài buông lời đùa bỡn: “Nếu uầy đây không được, có lẽ tôi phải trở về Hà Nội, vì về pháp luật họ khó uầy tôi ở đó. Và về giáo luật, tôi thuộc về tông giáo phận Hà Nội”. Chúng tôi cũng cười vang phớt lờ a vị ngài: “Nếu được như vậy giáo dân chúng con sẽ thật chực ăn mừng lớn”.

Châu Sơn nơi có linh Chúa

Nhân có chuyện công tác ra Bắc, tôi sắp xếp thời giờ viếng Châu Sơn, vì bận bịu tôi ai cũng khuyến khích: “Chùa biếu Châu Sơn là chùa biếu miền Bắc”.

Chúng tôi, ba anh em linh mục An Thanh, CSsR, blogger Nguyễn Buôn Gió – Bùi Thanh Hiếu và anh Vinh Sơn Viên, một doanh nhân Công giáo rời Nhà thờ Thái Hà lúc 06:30 sáng ngày 15.06.2011 đi Nho Quan. Tôi cũng có vài đồng tử Sài Gòn ra Miền Bắc làm việc, nhưng chưa lần nào có cơ hội thăm đan viện Châu Sơn, một đan viện được thành lập từ năm 1936, do Đức Cha Tadê Lê Hữu Từ làm bề trên. Sau biến cố 1954 cho đến nay, đan viện gần như không còn cơ sở, nhà đất bỏ hoang đổ nát. Đã có ba linh mục và một thầy tu bị chết trong các nhà tù, nhà giam của chế độ, đức biếu từ Công Trại khét tiếng.

Khi xe chúng tôi còn cách đan viện hơn 10 km, vì sợ nhỡ mất đường, chúng tôi dừng xe hỏi các bác xe thủ. Cũng một chút “kín đáo”, chúng tôi hỏi:

- Châu Sơn đi đường này đúng không bác?
- Tu viện Châu Sơn chổ gì ? – Một bác nhìn đoán ý chúng tôi rời ghế – Có đi thẳng, có bảng ghi tên Tu viện Châu Sơn trên đường, đi tay phải.

Theo hai anh người Hà Nội cùng đi cho biếu, đan viện Châu Sơn, gần một năm nay, kể từ ngày Đức tông Giuse Ngô Quang Kiệt về an nghỉ đây thì hầu như ngày nào cũng có đoàn linh mục, tu sĩ, giáo dân từ Hà Nội, Lạng Sơn, Phát Diệm, Vinh, và cả Sài Gòn đến hành hương. Chỉ riêng sáng nay, khi chúng tôi đến, Đức tông Giuse đang tiếp một nhóm từ Hà Nội mới đến, rồi sau đó đến phiên chúng tôi. Khi chúng tôi về xong, liền sau đó là phái đoàn trên Lạng Sơn, đi suốt hơn 5 giờ đường xa xôi mệt mỏi. Khi đang dùng cơm trưa thì một đoàn khác từ Hà Nội đến bằng 2 xe 45 chỗ.

Tôi nhớ đến nhân vật linh sĩ trong một sách tu đức đã được đức cách đây 30 năm, không nhớ rõ

tác giả, kẻ ràng buộc linh sĩ đó muốn mình tìm Chúa trong cô tịch nội tâm sâu, nhưng chỉ một thoáng gian ngợp thôi, bao nhiêu là ngổn ngang mang đũa lo âu thối nát tích trong tâm hồn đến giờ phút linh sĩ đứng trước lòng nghe, nâng đỡ, và nhất là đức giám Thiên Chúa huyênh hoang và đức cha lành. Lúc này tôi nhận ra đức sống thánh thiện là đức sống phước và của Chúa dành cho dân nghèo, nên dù mình có tránh xa, hay chọn lựa một môi trường khác cách biệt đi nữa thì Chúa vẫn có cách thức hiện diện với chúng ta. Đến lúc nhận ra điều đó thì con người phải thả văng thôi.

Ngài ân cần tiếp chuyện chúng tôi, phong cách ung dung, thái độ thân tình, lời lẽ mạch lạc. Cuộc đời thoải mái nhiên nhiên trôi và đến với đức các chuyện và thói quen, mùa màng, văn xã hội, tâm linh...

Đức cha hỏi tôi sao chọn Châu Sơn sau khi chấm dứt nhiệm vụ ở Hà Nội, ngài nói đức : “Tôi xưa nghe những bậc tiền bối nói về Châu Sơn trong lòng đã thấy mến mến. Khi đến đây thấy đúng là miền đất linh thiêng, phong cảnh đẹp. Khi biết lịch sử Đan viện, càng xác tín nơi này có Chúa”.

Quê hương Châu Sơn có một lịch sử lâu đời. Đức cha Tadêô Lê Hữu Thọ, bậc trên tiên khởi đã cùng 18 anh em thành lập Phụng vụ Sơn, Quê hương Trại tại đây lập nhà. Riêng thiêng nhiên đức nên sau vài năm gần một nửa đã đem xuống làm nền móng cho Đan viện. Những Đan viện cần thời phát triển.

Trong kháng chiến, Hội đồng thành đã thân hành vào Châu Sơn để mời Đức Cha Lê làm chủ. Đức Cha Lê đã trả lời: “Nếu vì đức dân tộc, chúng tôi ở bên cạnh. Nhưng nếu là công sự, chúng tôi không thể đứng hành vì vô thần không thể đi với họu thần”. Sau năm 1954 là thời kỳ khó khăn của Đan viện. Nhà cửa đất đai bị chiếm đoạt. Những người đi công, lập thì bị bắt bớ, bắt đưa đi, bắt giết chết. Ngay cả những người cũng bị phá phá phá phá. Một cuộc khủng hoảng kéo dài 50 năm không giải quyết được sự sống thiêng linh. Hôm nay, nhìn vào sự sống mãnh liệt với hơn 100 đan sĩ, với những khóa tĩnh tâm sống liên tục, ta nhận thấy ơn Chúa trong Đan viện cô tịch này đúng như lời Đức thầy Giuse.

Lý do công nghiệp trại đan viện Xitô Thánh Mẫu Châu Sơn Nho Quan, nơi đã trải qua một chặng hành trình lịch sử 74 năm với biết bao sự kiện vui buồn, chia ly và hạnh phúc, đã đức một vị Tông đồ của Chúa xác nhận là nơi “có Chúa”, đã trở nên niềm an ủi không chỉ cho các đan sĩ, mà còn là niềm hy vọng cho dân Chúa và dân Việt.

Đức thầy Giuse hiện nhiên cảm ơn nói với chúng tôi

Đi tu và chết là những đi tu của Việt Nam hiện nay

Chúng tôi miên man với Đức thầy Giuse nhiều chuyện, hết chuyện này đến chuyện khác. Đức thầy nghe ngài nói chuyện chúng tôi cũng muốn có đức thầy kinh nghiệm thầy Chúa ngài. Có thể đây là lý do gì thích cho câu hỏi tôi sao ngài đã đi tìm chết, mà nhiều người vẫn cứ tìm đến với ngài. Đức thầy nghe ngài nói chuyện, chúng tôi nhớ ra chi tiết sâu sắc mà một con người không hiểu một chút với Chúa, bình đẳng với cách đi tu, đến sự với cách đi tu và ân cần với anh chị em đến viếng thăm.

Chúng tôi hỏi ngài về đi tu của Việt Nam với những băn khoăn của một xã hội ngày càng vật chất hóa. Ngài nói:

“Xã hội mới phát triển quá nhanh, đến sống con người càng ngày càng bận rộn, với vã vẩn. Nhiều kinh tế thị trường mở ra, làm cho người ta có nhiều tiền bạc và người ta cũng cần tiền bạc rất nhiều. Chính vì thế đến sống của người ta thì, đến sống tâm linh suy giảm. Con người là sự pha trộn của xã hội. Những tu sinh, những sinh viên trong xã hội đó, nên bị ảnh hưởng. Các linh mục sống trong xã hội đó cũng bị cuốn theo xã hội đó. Đến sống của người ta luôn luôn thì. Đến sống con người luôn có bề mặt và bề sâu. Bề mặt thì thấy và con người ngày nay chỉ có thể sống cái bề mặt thôi. Người ta ít có lòng xuông chiều sâu để thấy giá trị thật.”

Kinh nghiệm thầy giới thiệu qua hai cuộc thi triển để không chỉ nhìn thấy quá lớn với của cải vật chất và sinh mạng, mà ngay những người vẫn đang sống, vẫn đang cố gắng tìm ra những sự phát triển mới cũng mang đầy những tích và đổ vỡ. Có người cho rằng đó là nguyên nhân đến giới thiệu. Nhưng Bên đến với sát thực tế. Còn đến với Trung Quốc, một đất nước có nền kinh tế phát triển rất nóng, nó làm cho con người ta mất mát cảm thấy có nhiều vật chất hơn, còn một khác là cảm thấy cô đơn hơn. Họ chỉ nói chuyện với nhau với lòng nhuần và thu nhập. Họ chỉ muốn bàn đến chuyện tiền bạc, đến nỗi một nhà truyền giáo đã phải thốt lên rằng người Trung Hoa đang có đốm mới: đốm tiền!

Việt Nam cũng đã bắt đầu đi đến với kinh nghiệm này, mà hầu như đâu đâu cũng có với đến nhanh hơn các nước khác. Việt Nam người ta bắt đầu khó tin tưởng vào nhau, khó hợp tác với nhau. Nhiều người trở nên sàng tiêu hủy sự sống của người khác chỉ vì một lý do hiểu lầm nào đó. Có người cho rằng sự gặp đến lúc các tôn giáo phải đón nhận sự mang giúp cho công đức Việt vật chất qua đức thầy, đức thầy chữa lành và có lòng niềm hy vọng.

Với một bề mặt ảnh hưởng, Đức thầy Giuse nghĩ rằng người tu cần phải chú ý đến những gì đến đi phó với sự mang đến đi chết mình?

Đức thầy giám mục Giuse Ngô Quang Kiệt nói: “Thì nào cũng có những tích cực và tiêu cực. Có những người có đức thầy tâm linh rất sâu, rất cao, nhưng cũng có những người sống hỏi hỏi bên ngoài. Trong khung cảnh của đức thầy an bình, trong nền văn minh nông nghiệp ngày xưa, người ta được trầm lắng hơn. Người ta để ý đến đức thầy và suy tư sâu xa hơn. Còn thời mới là thời kỹ thuật, người ta phải chạy theo tốc độ của thời gian, các nhu cầu càng ngày càng nhiều. Do vậy người ta vật vờ hơn, không có gì nghĩ ngợi. Ngay trong các trường học và trong thời giới người ta giới với kỹ thuật hơn suy tư triết học. Người ta có quá nhiều thông tin, nên suy nghĩ ít hơn. Họ chạy theo những thông tin có sẵn, mà không suy xét xem thông tin đó thật không, đúng

không. Con người này có quá ít thời giờ để suy nghĩ, để chìm xuống chiều sâu”.

“Tuy nhiên cũng có một số người vẫn đang suy tư, tìm kiếm. Xã hội càng náo động, càng biến động thì theo một cách thì cũng có những con người chán ngán, tìm kiếm để tìm cái giá trị sâu xa hơn. Xã hội có hai mặt như thế”.

“Đời tu cũng như thế. Những người tu không phải trên trời rơi xuống, nhưng từ trong xã hội đi ra, nên người tu hôm nay cũng mang những đau khổ của đời sống xã hội hiện tại. Các chức sinh, tu sĩ mang tất cả những nỗi đau khổ của xã hội, của gia đình và biến bề vào trong đời tu. Tuy nhiên có đạo tạo để chuyển hóa, để quy hướng tất cả những cái đó vào đời sống thiêng liêng, nhưng vẫn những nỗi đau khổ của đời sống hiện tại đang xảy ra trong xã hội hôm nay. Người tu sĩ linh mục phải để ng hành với con người thời nay ở hai khía cạnh. Một mặt vẫn phải để ng hành với con người hôm nay, với xã hội hôm nay trong cuộc sống đời thường, hiểu biết nhân loại trong những khuynh hướng, những mặt tốt và bản khoăn trần trụi. Mặt khác phải để ng hành với nhân loại trên con đường truy tìm những giá trị thiêng liêng, vĩnh cửu, khi đi từ cuộc sống hôm nay, nhìn nhận những khiếm khuyết của cuộc sống hiện tại, sẵn sàng vượt qua khi con người sau những mặt tốt đẹp của cuộc sống vật chất, có nhu cầu tìm kiếm đời sống tâm linh”.

Nói về nhu cầu của người tín hữu giáo dân và những đời thay trong suy nghĩ cũng như thái độ sống xã hội và linh mục, Đền c TGM Giuse xác nhận: “Trên đây là Miên Bức thiêu u thần linh mục. Giáo dân nào có đức thánh l, nên linh mục nào cũng đức. Nhưng vài năm trước đây đã có nhu cầu linh mục hơn thì giáo dân lại có nhu cầu đòi hỏi hơn nữa linh mục. Người giáo dân bắt đầu so sánh, tuy cái này rất chủ quan của họ, nhưng họ cũng bắt đầu đòi hỏi, nhìn nhận và tìm kiếm về nào có thể đem đến cho họ những lợi ích thực tâm linh đích thực, là cái người ta cần hơn”.

Càng nghe Đền c TGM Giuse nói, chúng tôi càng thấy thực sự đang có những thách thức rất lớn cho giáo sĩ và tu sĩ, không chỉ về tri thức hay giáo lý sống đạo đức, mà về kinh nghiệm tâm linh, mặt tâm linh bắt rễ sâu và chắc để có thể làm cho những người trẻ cho chúng ta.

Li xây dựng đời sống tâm linh

Đền c Cha E.G. Allys Lý ghi nhận trong sách Lp dòng Xitô, ban hành từ Tòa Giám Mục

Mục cho gió và bão, lòng người vẫn vững bền caoPhổ Cam ngày 21/03/1920 như sau: “Mục đích

chính của các tu sĩ dòng này là nên hoàn thiện trong đời sống thiêng liêng qua con đường chiêm niệm; mục đích thứ hai là cứu người và hy sinh cho dân chúng.

Tuy không phải là đan sĩ, nhưng khi đến Châu Sơn Nho Quan, Đốc tổng giám mục Giuse Ngô Quang Kiệt đã nhập cuộc vào đời sống tâm linh của Hội dòng này. Sở dĩ có mặt của ngài trong tổng giám quyền này vì công đoàn làm cho đời sống các đan sĩ được nâng đỡ rất nhiều. Ngoài ra, rất nhiều anh chị em giáo dân khắp nơi đến các hội đồng như phúc của Chúa nơi con người nhún ra vùng đất này có Chúa khi đến đan viện Châu Sơn Nho Quan hành hương, thăm viếng Đốc tổng giám mục Giuse.

Trong thời gian gần đây, vài người đang chuyển tại nhau nguồn tin cho rằng Đốc tổng giám mục Giuse lại sắp phải rời Châu Sơn đến nơi khác. Lý do có tin đồn này chưa thật rõ ràng. Có người cho rằng chính quyền sẽ nhúng tay vào ngài và còn lại, vì dân chúng khắp nơi vẫn đang đến viếng ngài. Tuy nhiên cũng có người cho rằng có một lý do đơn giản hơn, nhưng thật đáng ngạc nhiên. Khi lý do này công bố, có thể vì bác ái, hay vì nhân danh một nhân đức nào đó, ngài sẽ rời Châu Sơn.

Nhân dịp hội đồng nói chuyện thân mật với Đốc tổng giám mục Giuse, chúng tôi đến nói ra suy nghĩ của mình và đã được Đốc tổng giám mục Giuse giải đáp:

“Tôi cũng không hiểu tại sao lại có ý kiến đó. Nói về phương diện đời sống công dân, theo luật pháp người công dân có quyền tự do chọn nơi cư trú của mình. Đó là quyền căn bản chính trị. Còn về phương diện đời sống xã hội, tôi muốn chọn một nơi yên tĩnh để cứu người, tránh những xô bồ khác. Nhưng người đến đây là để cứu người để cùng chia sẻ, là rất tốt cho xã hội. Vì phạm đó không nhưng là vì phạm quyền tự do công dân mà còn vì phạm quyền tự do tôn giáo”.

Ngài ung dung, nhưng có gì quan trọng trước các tin đồn. Chắc hẳn, ngài buồn lòng vì điều này: “Nếu ở đây không được, có lẽ tôi phải rời về Hà Nội, vì về pháp luật họ không của tôi ở đó. Và về giáo luật, tôi thuộc về tổng giám quyền Hà Nội”. Chúng tôi cũng cảm thấy vang vọng lại với ngài: “Nếu được như vậy giáo dân chúng con sẽ thật hạnh phúc lắm”.

Giám mục là người tiếp xúc với các tông đồ, nên dù được nhiều hay đã nghe hiểu phải rao giảng Lời Chúa và nâng đỡ anh chị em tín hữu. Một năm qua, tại Châu Sơn này các nhóm sinh viên, doanh nhân, trí thức, các hội đoàn, các dòng tu và các nhà giáo dục đã được Đốc tổng giám mục Giuse nâng đỡ rất nhiều trong đời sống tâm linh. Với sự hiện diện của ngài, Châu Sơn đang trở thành điểm hẹn của một tổng hợp dân chúng trong và ngoài công giáo. Với khung cảnh thiên nhiên xanh tươi và sông núi thơ mộng, không khí trong lành, với bầu khí cứu người trong lòng sâu xa và với sự đón tiếp với thân tình bác ái với một lòng cao minh, Châu Sơn đang là một trung tâm tu đức cung cấp sự sống thiêng liêng cho Giáo hội đức biết tìm kiếm Bữa.

Sau khi cùng dùng cơm trưa với Đốc tổng giám mục Giuse Ngô Quang Kiệt, chúng tôi rời Hà Nội. Nhưng với lúa bên đường cảm thấy lên đến đón ánh mặt trời, mục đích cho những ngày khó khăn do các nhà máy thải ra tro bụi thành những đám mây che khuất ánh mặt trời.